

UDENRIGSMINISTERIET

Notat til Folketingets Europaudvalg om afgivelse af interventionsindlæg i den direkte sag for EU-Domstolen, C-743/19, Europa-Parlamentet mod Rådet, angående placeringen af ELA

Enhed:
JTEU og EUP
Sagsbehandler:
Maria Søndahl Wolff
Dato:
14. januar 2020
Sagsnummer:
2019 - 40229
Bilag:
FEU-notat

Indledning

Europa-Parlamentet (EP) har den 9. oktober 2019 anlagt sag ved EU-Domstolen mod Rådet med påstand om, at Rådets afgørelse om fastlæggelse af Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndigheds (ELA) hjemsted, annulleres. Hjemstedet blev fastlagt til Bratislava.

EP begrundet påstanden om annullation med, at Rådet ikke havde kompetence til at fastlægge ELA's hjemsted, herunder at TEUF artikel 341 - hvorefter "*hjemstedet for Unionens institutioner fastlægges ved overenskomst mellem medlemsstaternes regeringer*" - ikke udgør et tilstrækkeligt retsgrundlag for fastlæggelse af hjemstedet for såkaldte decentrale organer. I EP's optik kan bestemmelsen alene udgøre retsgrundlag for fastlæggelse af hjemstedet for de EU-institutioner, der er nævnt i TEU artikel 13. EP gør derudover gældende, at eftersom ELA er oprettet af EU-lovgiver i henhold til en forordning, så henhører det også under EU-lovgivers kompetence at fastlægge placeringen af ELA. Subsidiært gør EP gældende, at afgørelsen ikke er tilstrækkeligt begrundet.

Baggrund

Rådet har i sagen fastholdt, at TEUF artikel 341 er det korrekte retsgrundlag. Rådet støtter blandt en række forhold sit synspunkt på den Fælles Forståelse mellem EP, Rådet og Kommissionen om decentraliserede agenturer af 19. juli 2012. Den Fælles Forståelse omhandler proceduren for etablering af EU-agenturer, og fastlægger bl.a. kriterier for placering. Af forståelsen fremgår det, at beslutninger om placering af EU-agenturer bliver truffet af medlemslandene. Proceduren svarer således til den, der er fastlagt i TEUF artikel 341, hvilket også har været fast praksis senest i 2017, hvor man placerede Det Europæiske Lægemiddelagentur (EMA) i Amsterdam og Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) i Paris.

EP gav udtryk for utilfredshed med proceduren i de nævnte forløb vedr. EMA og EBA og efterspurgte en større rolle. Rådet inviterede på den baggrund Kommissionen til at evaluere proceduren, og Kommissionen konkluderede, at den Fælles Forståelse udgjorde gode rammer for beslutningsproceduren. Beslutningen om ELA's placering fulgte derefter samme procedure, hvorefter EP valgte at tage sagen til EU-Domstolen.

Regeringens interesse og synspunkter i sagen

Regeringen intervenserer i sagen til støtte for Rådet, da det er i regeringens interesse, at den nuværende beslutningsprocedure i TEUF artikel 341 fastholdes, herunder i lyset af fast praksis som bekræftet i den Fælles Forståelse fra 2012. I den forbindelse bemærkes følgende:

- *For det første* har Rådet truffet en klar beslutning efter nøje overvejelser om placeringen af agenturet - i den konkrete situation, at ELA skal placeres i Bratislava. Den beslutning bør fastholdes som truffet på et solidt juridisk grundlag og ikke omgøres.

- *For det andet* er der fast praksis for, at placering af agenturer skal besluttes af medlemslandene alene. Endvidere fremgår det af den Fælles Forståelse fra 2012, som EP er medunderskriver af, at beslutninger om placering af EU-agenturer bliver truffet af repræsentanter fra medlemsstaterne. Den faste praksis skyldes ikke mindst, at spørgsmålet om geografisk balance, som medlemslandene alt andet lige må være nærmest til at varetage, vejer særligt tungt i sådanne beslutninger. En fremtidig beslutningsprocedure som foreslået af EP vil næppe heller gøre det nemmere for mindre medlemslande at blive hjemsted for et fremtidigt agentur, idet EP grundlæggende er sammensat efter befolkningsstørrelse.
- *For det tredje* vurderes det, at EP's tilgang risikerer at forhale og unødigt politisere beslutningsprocessen for placering af fremtidige agenturer, som i forvejen er særdeles vanskelig og kompleks.
- *For det fjerde* er der tale om et principielt spørgsmål, idet Danmark lægger vægt på, at kompetencefordelingen mellem institutionerne som fastlagt i såvel traktaten som den fælles forståelse, respekteres.

I et dansk indlæg vil der blive argumenteret for, at TEUF artikel 341 udgør korrekt retsgrundlag for at fastlægge hjemsted for et EU-agentur, herunder for ELA. Der lægges vægt på praksis fra EU-Domstolen om fortolkning af EU-rettens bestemmelser - ikke alene i henhold til bestemmelsernes ordlyd men tillige i lyset af bl.a. deres formål og kontekst¹. Derudover lægges der vægt på den Fælles Forståelse indgået mellem EP, Rådet og Kommissionen, der bekræfter den anvendte beslutningsprocedure med medlemsstaterne som beslutningstager.

¹ Jf. eksempelvis sag C-17/03, VEMW, præmis 41 samt sag C-370/89, SGEEM, præmis 15 og 16.